

GEDRAGSSCAN VERKEERSVEILIGHEID

**DRAGEN VERKEERSVEILIGHEIDSPROJECTEN
DAADWERKELIJK BIJ AAN VEILIGER GEDRAG?**

DRAGEN VERKEERSVEILIGHEIDSPROJECTEN DAADWERKELIJK BIJ AAN VEILIGER GEDRAG?

Misschien weet je het antwoord niet. En dat is logisch. In ons land worden er elke dag nieuwe verkeersveiligheidsinitiatieven opgetuigd om de verkeersveiligheid te verbeteren: van verkeerseducatie aan peuters tot guerrilla-acties om het gebruik van fietsverlichting te stimuleren. Tegelijkertijd zien we goedbedoelde veranderingen vaak mislukken. Onze gedragspsychologen ontwikkelden daarom **de gedragsscan**: een methode om de gedragspotentie van verkeersveiligheidsprojecten te bepalen, inclusief concreet toepasbare tips om de effectiviteit te vergroten.

Gedragspotentie zien wij als een inschatting van het verwachte effect op gedrag. Ofwel: in hoeverre heeft het verkeersveiligheidsproject de potentie om het gedrag van de doelgroep te veranderen?

WAAROM DE GEDRAGSSCAN?

Gedrag in het verkeer veranderen is niet eenvoudig. Sterker nog: het is ontzettend complex. Bij verkeersveiligheid worden de beïnvloedingspijlen vaak gericht op ratio; op de mens als bewust denkend en handelend. Met goede voor- en tegenargumenten, een boete of juiste beloning krijg je mensen in actie, is het idee. Na een afweging van de voor- en nadelen, kunnen ze er niet meer omheen, toch?

Helaas ligt het niet zo simpel. Mensen blijken in de praktijk maar zelden een bewuste afweging te maken. In werkelijkheid komt het merendeel van ons dagelijkse gedrag onbewust tot stand. Effectieve beïnvloe-

ding speelt ook in op de onbewuste psychologische mechanismen – weerstanden, motieven en omgevingsfactoren – die het gedrag van verkeersdeelnemers aansturen.

Onze gedragspsychologen hebben veel kennis over en ervaring met gedragsverandering in de context van verkeersveiligheid. We evalueren een project door onze 'gedragsbril' en vellen een oordeel over de gedragspotentie. Hierdoor weet jij in hoeverre een verkeersveiligheidsproject bijdraagt aan de verkeersveiligheidsdoelen. Ook geven we praktische tips om de effectiviteit van een project te vergroten: wat kan er beter, waarom en hoe?

"Wij laten verkeersveiligheidsprojecten die in de provincie worden uitgevoerd al jaren door D&B beoordelen. De beoordelingsrapportages dragen bij aan de doelen van verkeersveiligheid in Brabant, het verminderen van het aantal verkeersslachtoffers, en ze helpen aanbieders van verkeersveiligheidsprojecten ook om hun werk te verbeteren. Wat ons betreft een win-win situatie!"

Trude Rietveld - projectleider verkeersveiligheid provincie Noord-Brabant

WAT BEOORDELEN WE?

We beoordelen de verwachte effectiviteit van een verkeersveiligheidsproject op basis van gedragswetenschappelijke inzichten. Drie onderwerpen staan hierbij centraal:

1. ANALYSE

We beoordelen allereerst of in het project voor concreet probleem- en doelgedrag is gekozen en in hoeverre er inzicht is in de (onbewuste) factoren die van invloed zijn op het probleem- en doelgedrag. Een goede analyse is essentieel voor effectieve gedragsverandering.

2. INTERVENTIE

Vervolgens bepalen we in welke mate de ontwikkelde interventie aansluit bij de analyse. Speelt het project bijvoorbeeld slim in op de motieven en weerstanden van de doelgroep? Is de omgeving goed ingericht om gewenst gedrag te stimuleren? Worden de juiste beïnvloedingstechnieken op de juiste manier ingezet?

3. EVALUATIE

Ten slotte beoordelen we in hoeverre er binnen het project een (geschikte) methode wordt gebruikt om interventie(s) te evalueren en het effect ervan op het gedrag van de doelgroep te meten. Pas als je inzicht hebt in eventuele gedragsverandering na de interventie, weet je in hoeverre een project effectief is.

HOE GAAN WE TE WERK?

Bij iedere beoordeling doorlopen we vijf concrete stappen:

Stap 1. We vragen de aanbieder om een vragenlijst in te vullen.

Stap 2. We nemen een telefonisch interview met de aanbieder af om de antwoorden op de vragen te bespreken en er waar nodig dieper op in te gaan.

Stap 3. We bezoeken een inzet van een project in de praktijk om een realistisch beeld te krijgen.

Stap 4. We bespreken en beoordelen het project met de leden van het beoordelingsteam.

Stap 5. We schrijven een beoordelingsrapport, inclusief concrete tips ter verbetering.

DE VOORDELEN:

Leren over gedrag en gedragsverandering
in de context van verkeersveiligheid.

Specifieke tips ter verbetering van de
effectiviteit van verkeersveiligheidsprojecten.

Inzicht in de gedragspotentie
van verkeersveiligheidsprojecten.

OVER D&B

Prof dr. Ap Dijksterhuis & prof. dr Rick van Baaren werken aan de Radboud Universiteit Nijmegen als hoogleraren psychologie van het onbewuste en gedrag & maatschappij. In 2007 richtten zij D&B op als spin-off van de universiteit. Hun doel was om wetenschap naar de praktijk te vertalen en maatschappelijke vooruitgang door gedragsverandering te boeken. Inmiddels helpen ruim veertig gedragspsychologen overheden en commerciële partijen om gedrag te begrijpen en veranderen.

Binnen D&B werken we met een team van gedragsexperts dat zich specifiek richt op

mobiliteitsvraagstukken. Hierdoor borgen we onze kennis en ervaring, wat bijdraagt aan de kwaliteit van ons werk. In de afgelopen jaren is het domein Mobiliteit uitgegroeid tot een van de grootste domeinen. We werken elke dag aan slimme, veilige en duurzame mobiliteit voor uiteenlopende opdrachtgevers. Denk bijvoorbeeld aan het stimuleren van trein- en busreizen, deelfiets of deelauto, het tegengaan van afleiding in het verkeer, het verbeteren van veilig en sociaal (fiets)gedrag en het stimuleren van slimme reisalternatieven, zoals thuiswerken en filesporten.

MEER WETEN?

JE KUNT CONTACT OPNEMEN MET HET BEOORDELINGSTEAM VAN D&B VIA VERKEERSVEILIGHEID@DBGEDRAG.NL. BELLEN KAN OOK! GEBRUIK DAN TELEFOONNUMMER **024 663 9627 EN VRAAG NAAR EEN MEDEWERKER VAN TEAM MOBILITEIT.**

